

A Slovenian Language Newspaper — Dedicated to the Cultural Progress and Political Guidance of Americans of Slovenian Descent and Slovenes Scattered around the Free World—Through the Principles of Christian Democracy.

slovenska DRŽAVA

In Harmony with the American Tradition of Freedom and Independence, The SLOVENSKA DRŽAVA Champions the Right of the Slovenian People to their National Unification in Their Own Slovenian State.

For a Free Slovenia

Letnik — Volume III

CHICAGO, ILLINOIS, 20. DECEMBRA, 1952

Številka — Number 12

Slava Bogu, mir ljudem...

Zopet pojo božični zvonovi. Njih glasovi so kakor odmev prvega božičnega speva v oni skrivnosti polni noči, ki so angeli zapeli božične glorio: "SLAVA BOGU NA VIŠAVAH IN MIR LJUDEM NA ZEMLJI, KI SO DOBRE VOLJE."

Vsako leto se obnavlja spomin skrivnostnega dogodka, ko je Bog postal človek. "IN BESEDA JE MESO POSTALA TER MED NAMI PREBIVALA" je zapisal v prvem poglavju svoje blagovesti apostol Janez. Pa je takoj tudi dejal: "V SVOJO LASTNINO JE PRIŠLA, PA NJEGOVI JE NISO SPREJELI..."

Kar stoji svet, se vrši neprestana borba med dobrim in slabim. On, čigar rojstvo praznujemo, je po besedah starčka Simenona postavljen kot "znamenje, kateremu se bo nasprotovalo". Ob njem se ločijo duhovi. Eni zvesto stoje za NJIM, ki je Stvarnik vsega, a drugi se borijo proti Njemu in slede očetu LAŽI, zvodniku in morilcu duš.

Nikdar ni bila ta borba tako izrazita kot je — danes. Nikdar tako krvava in tako preračunana. Nikdar tako splošna in tako v vse odtenke človeškega udejstvovanja posegajoča. Kaj se godi v deželah za železno zaveso, lahko samo slutimo, doumeti skoraj vsega ne moremo. Preveč je tam nakopičene zlobe, krivic in krvi. Ne samo eden, marveč na tisoče Herodov vodi boj proti Betlehenskemu Detetu. Boga trgajo iz src nedolžnih otrok. Boga smešijo v šolah, mesto jaslic in božičnega drevesca uvajajo poganske navade. Tudi slovenski in hrvaški katoličani doživljajo črne dni s svojimi škofi vred. Novoimenovani kardinal nadškof dr. Alojzij Stepinac je te dni časnikarjem povedal, "Da JE VERSKA SVOBODA V JUGOSLAVIJI ENAKA NIČLI."

Zakaj je danes tako? Vso gorje, ki tlači in davi milijone in milijone ljudi, izhaja iz enega preprostega dejstva: Ljudje so pozabili na prvi del božičnega voščila: "Slava Bogu" ... zato ne uživajo tudi miru, ki so ga angeli želeli ljudem na prvo sveto noč. Oboje je tako tesno povezano med seboj: Slava Bogu in mir ljudem. Če se človek izneve-

Kardinal Alojzij Stepinac

Imenovanje zagrebškega nadškofa Stepinca za kardinala, objavljeno koncem novembra skupno z drugimi 23 imenovanji, ni priznanje samo za hrvaške ampak tudi za slovenske katoličane; bolj kot priznanje je pa to imenovanje vzpodbuda za vse hrvaške in slovenske katoličane, tako v domovini kot v tujini, da vztrajajo v katoliški veri v kljub vsem zaprekam in nasprotovanjem.

Obsodba na šestnajstletno ječo, izrečena od komunističnega sodišča, nikdar ni mogla biti sprejeta kot veljavna v svobodnem svetu, še manj pa v katoliških krogih; tudi, če je po prelomu Titovega komunizma z Moskvo ječa bila spremenjena v "pogojno in omejeno svobodo", Titov komunističen režim ni nikdar spremenil svojih obtožb proti nadškofu Stepincu. Titova vlada nasprotno obsoja Stepinčevo imenovanje in ga žigosa kot ponovni dokaz Vatikanske sovražnosti, ker ve, da pomeni povezano odpornost katoličanov v današnji Jugoslaviji proti vsaki vrsti komunizma.

Stepinčevo povišanje za kardinala je samo dokaz, da se Katoliška Cerkev ne namerava podrediti zahtevam nobenega komunističnega režima in da je odločena boriti se za versko svobodo svojih pripadnikov, tudi če taka borba ni prav nič lahka.

Pot kardinala Stepinca brez dvoma ne bo lahka in gladka, in verjetno ne brez žrtev. Narodna zavest, borbenost in neomajna vera Stepinca-nadškofa so pa samo zagotovilo, da Stepinac-kardinal ne pozna strahu pred sovražniki Cerkev in njenih pravic. Tudi če Stepinčevo imenovanje pomeni poostritev komunistične gonje proti Cerkvi in verski svobodi v Jugoslaviji, je gotovo, da kardinal Stepinac in z njim slovenski in hrvaški katoličani niso in ne bodo ostali sami, ampak da so z njimi katoličani vsega sveta.

Dr-ež

ri Bogu in mu ne da dolžne časti, postane zver. Ni več bratstva med ljudmi, niti med narodi. Svet postane zverinjak. Oblikujejo se kaste vladajočih in vladanih, višjih in nižjih. Mir postane le prazna beseda...

Ob prazniku Gospodovega rojstva se zamislimo vase. Pohitimo v duhu v našo slovensko domovino, prislunimo božični pesmi, pa zaprosimo z vso iskrenostjo Kneza Miru, da bi bilo kmalu konec gorja, da bi prešla doba "Herodov", zavlada pa naj po vsej zemlji, med vsemi ljudmi in narodi duh božičnega voščila — SLA BOGU, MIR LJUDEM. Tudi mi doprinesimo k temu svoj delež. Le tako smemo upati, da bomo nekoč v miru in zadovoljstvu praznovali Božič kot ena družina božjih otrok, kjer ne bo več "manjvrednih", "podrejenih", ampak bo v tej družini ljudstev in narodov imel svoje od Boga določeno mesto tudi naš majhen, danes tako težko preizkušeni slovenski narod. M. G.

ZDRUŽENE DRŽAVE EVROPE

Evropa je nekoč predstavljala ne samo državno enoto v Svetem rimskem cesarstvu, ko so Franki — Karel Veliki — po sprejetju krščanstva politično organizirali Evropo, marveč v še večji meri kulturno enoto, ki je številne narode in plemena družila v veliko družino in ustvarjalno občestvo. Liberalno usmerjeni zgodovinarji 19. stoletja so sicer skušali pritisniti srednjemu veku pečat mračnjaštva, toda danes priznava tudi zgodovinska znanost brez pridržka, da se nobena doba ne more ponašati s takimi kulturnimi storitvami kot prav krščanski srednji vek s svojim središčem in delovnim področjem Evrope.

Ko danes tudi vodilni državniki spoznavajo, da je rešitev človeštva in vsakega posameznega naroda le v močni kulturi, ki mora temeljiti na veri, se je znova pojavila zamisel Združene Evrope kot naddržavne tvorbe, ki bi temeljila na skupni krščanski kulturni dediščini in na obnovljenem kulturnem življenju, ki se je vsaj načelno že ločilo od duha in vsako občestvo ubijajočega materializma.

Evropa, občestvo narodov

Predno bomo na kratko opisali poskuse organizirati Evropo kot naddržavno tvorbo, pogledimo nekaj misli, ki jih je zapisal o vprašanju Evrope angleški konvertit, sociolog in zgodovinar Christopher Dawson. Ker je dober poznavalec Evrope kot duhovne enote — napisal je obširno delo "Nastajanje Evrope" (The Making of Europe), kjer opisuje zgodovino evropske edinosti od 1.400 do 1000 po Kr. — so njegove misli toliko tehtnejše.

Kljub današnjemu prehajanju vodilne vloge v svetovni politiki k izvenevropskim silam, ne smemo pozabiti, da je Evropa še vedno največje središče prebivalstva ter najbogatejši in najkulturnejši predel zemlje. Evropa je tipično regionalno občestvo, ki nima določene meje proti vzhodu.

S premaganjem nacizma evropski red še ni zpostavljen. Miru in reda tudi ne bodo vzpostavila t.zv. vplivna območja velesil. Edina trajna rešitev evropskega problema je v tem, da dobe tudi majhni narodi toliko samostojnosti in neodvisnosti, da jih nobena velesila ne bo mogla zlorabiti za svoje sebične namene v škodo drugih velesil. Kljub totalitarni vojni in načrtnemu gospodarstvu vloga malih držav še ni preživevala, kajti tudi evropske velesile kot Francija niso bile od nemškem napadu bolj odporne kot

(Nadaljevanje na 3. str.)

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$2.00, za Canado \$2.00, Argentino
20 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 Šil., Avstralijo 1 avstr. funt, Italija in Trst (F. T. T.) 600 Lir,
Francija 500 fr.

OPOZICIJONALNA GIBANJA V SLOVENIJI

Pod gornjim naslovom je vplivni švicarski dnevnik "Neue Zürcher Zeitung" dne 20. novembra objavil zanimiv članek svojega posebnega dopisnika iz Trsta. Zaradi pomanjkanja prostora prinašamo našim bralcem članek deloma v izvlečku, deloma v prevodu.

V uvodu omenja dopisnik izjemni položaj ljudske republike Slovenije, ki je kulturno in gospodarsko najnaprednejši del Jugoslavije. Nato pravi: "Četudi je za Titov režim ta popolnoma srednje-evropsko razvit državni del s svojim kadrom tehnikov, kot kvalificiranih delavcev, zelo dragocen, vendar prizadeva Slovenija temu režimu posebne skrbi. Opozicijska gibanja se namreč tukaj brezdvomno močnejša, pa je radi tega tukaj več kristalizacijskih točk za organizirano opozicijsko gibanje, kot v drugih delih države. Najvažnejši, za režim neugoden faktor je nenavadna zvestoba katoliškega slovenskega naroda Cerkvi, ki je dal svoj glas tako v stari Avstriji, kot v predvojni Jugoslaviji vedno množično v priloge klerikalne ljudske stranke, v nasprotju z bolj laiško navdahnjenimi Hrvati. Zato ni nikak slučaj, da vodi režim s posebno ostrino boj proti Cerkvi ravno v Sloveniji. Temu idejnemu faktorju se pridružujejo še materijalni; medtem ko se je življenjska ravan malih kmetov v zaostalih pokrajinah države vsaj deloma dvignila, je gotovo nazadoval v tem visoko razvitem delu dežele. Nekoč imovita meščanski in kmečki sloj, ki sta po komunističnem prevratu ubožala, sta tukaj številnejša kot v ostali Jugoslaviji.

V svoj priloge je lahko režim v Sloveniji dosedaj izgraval krepko nacionalno zavest malega, okrog poldrugi milijon broječega naroda. Eno tisočletje stoji Slovenci pod pritiskom dveh, številčno mnogo večjih narodov, Nemcev in Italijanov. V pretekli vojni pa so hotele sile osišča pojma Slovenije sploh izbrisati iz zgodovine, eni z raznarodovalnimi ukrepi in vključitvijo južne Slovenije k Italiji, drugi s še bolj brutalnim sredstvom izselitve, ki je zadela najprej izobraženstvo, potem pa v raznih predelih Slovenije tudi še kmetstvo ljudstvo."

"Po vojni se je Titov režim z odločnostjo zavzel za narodnostne težnje Slovencev. Od Avstrije je zahteval odstop obsežnega ozemlja na Koroškem, medtem ko je bila mirovna pogodba z Italijo podpisana s protestom, ker je pustila v zoni A svobodnega tržaškega ozemlja, kot v območju tujim gospodstvom. Časopisni boj proti Italijanom, katerim se očita, da nadaljujejo tako v lastni državi kot v zoni A Mussolinijevo raznarodovalno politiko, traja tudi še danes z nezmanjšano ostrino.

Sedaj pa je "močni mož" ljudske republike Slovenije, notranji minister Boris Krajerger meseca oktobra imel dva govora, ki sta zbudila pozornost, v katerih je prvič podvomil, če je pravilna dosedanja komunistična politika, ki vzpodbuja narodnostna čustva Slovencev. Krajerger je mišljenja, da se lahko nacionalizem kot dvorezen nož izcimi ter se lahko od strani opozicije uporabi tudi proti režimu."

Nato dopisnik omenja Krajergerjev govor, v katerem med drugim napada prizadevanja slovenske tržaške in goriške duhovščine ter goriškega nadškofa Ambrosia za izboljšanje narodnostnih razmer v teh predelih, kakor tudi predlog goriškega nadškofa, da se v Gorici odpre veliko slovensko semenišče. Proti temu "izraža Krajerger bojazen, da komunisti na koncu koncev ne bi klerikalni reakciji igrali v roke, ako bi nadaljevali z netenjem slovenskega nacionalizma. On zahteva radi tega spremembo taktike v pogledu tržaškega vprašanja. Tržaškega problema se ne sme več presojati z ozko nacionalnega stališča, ampak se mora naglasiti, da gre v prvi vrsti za okrepitev socialistične moči v Trstu samem. Krajerger zahteva radi tega prijateljsko diskusijo in vzajemno delo z italijanskimi socialisti, ki so seveda v večini v tržaškem vprašanju ravno tako fanatično nacionalno vedejo kot meščanske italijanske stranke. Krajerger meni, da se lahko italijanske socialiste pripravi do spremembe njihovega stališča ne da se jim Trst na prosto proda, pa tudi ne v tem, da se od njih zahteva priznanje pravice do Trsta od strani Jugoslavije, temveč, da se jih porabi za skupno akcijo v boju za pravice tržaškega delavstva."

"V svojem drugem govoru sviri Krajerger slovenske komuniste pred delovanjem nacionalne in separatistične opozicije, katera se odraža posebno v intelektualnih krogih. Krajerger je trdil, da je predvsem slovenska Akademija znanosti v Ljubljani okužena s to skrajno nacionalno in celo separatistično propagando. Govori se tam o odcepitvi Slovenije od Jugoslavije in njeni vključitvi v katoliški "Pufferstaat" (t. j. vmesna država, ki igra v politični igri močnejših vlog ožje, op. ur.), ki bi obsegal Furlanijo, Slovenijo, Avstrijo in Bavarsko."

Nato dopisnik poroča o "slovenski separatistični skupini, ki ima sedež v emigraciji, v Združenih Državah in svoj operativni center v Trstu, od koder skuša delovati v Sloveniji." Navaja vodilne osebnosti "Akcijskega odbora za svobodno in suvereno Slovensko državo" ter organizacijo "Slovenska narodna Zveza". "Staremu vod-

Zakaj Slovenska država in ne Jugoslavija?

Pred drugo svetovno vojno sem bil lepo vrsto let v državni službi bivše kraljevine in sicer večinoma med Hrvati in Srbi. Priznati moram, da sem bil jugoslovansko orientiran in lojalni napram državi in dinastiji. Jugoslavijo sem smatral za narodno dravo in bil sem zlasti od začetka prepričan, da so Slovenci, Hrvati in Srbi v njej res enakopravni. Seveda je pod silo razmer in doživetij moj idealizem z leti začel plahneti. Doživel sem marsikaj, kar me je bolj in bolj navdajalo z občutkom, da naši takozvani južni bratje države sploh ne smatrajo za Jugoslavijo, temveč za razširjeno Srbijo. Na Slovence in Hrvate so gledali iz viška. Zaupali nam niso prav nič in nikdar jim nismo bili dovolj državotvorni. Tudi osebno nas niso marali. Navedel bom tipičen primer njihove ljubezni do nas.

Od tega je več kot 20 let, ko sem dobremu znancu, Belgrajčanu v pogovoru zastavil vprašanje: "Ali imate vi Srbi radi nas Slovence?" On mi je po kratkem molku na moje nemajhno presečenjenje odgovoril: "Znaš kaj, prijatelj Slovenec, če bi mi Srb ubil očeta, jaz bi mu oprostil, a Slovence bi ubil za malenkost." (Slovenske vojake, ki so služili v Srbiji, so čestokrat oficirji zmerjali s Švabi. Op. ur.)

Nikoli mi tudi ni šlo v glavo, zakaj v uradnih listinah nisem smel napisati, da sem slovenske narodnosti — ampak jugoslovanske. — Niti mačehovska Avstrija ni krtila Slovencev pravice, da se imenujejo narod, v takozvani narodni državi pa smo bili le "pleme". Naši slovenski ministri in poslanci so k temu molčali. Hrvati so bili bolj zavedni. Pred volitvami l. 1938 sem videl mnogo letakov, nalepljenih po hišah hrvatskih mest z napisom: "Plemena se nahajajo v Afriki, v Evropi samo narodi". — Znan mi je tudi

slučaj, ko je upokojen uradnik Hrvat, vrnil dekret o upokojitvi, z izjavo, da on ni jugoslovanske narodnosti, kakor to piše v dekretu, ampak le jugoslovanski državljani, a po narodnosti je bil, je in ostane samo Hrvat.

Tipičen je še sledeči primer, kako so na jugu pojmovali in cenili Jugoslavijo. Bilo je po sporazumu Cvetković - Maček, v večjem hrvatskem mestu, ko sem na javnem trgu videl in slišal uniformiranega uradnika, ki je na ves glas vpil: "Živela Velika Srbija". — Seveda je potem naglo odkuril, da ga izzvani Hrvati niso pretepli. Slišali pa so ga mnogi organi javne varnosti, a mu niti lasu niso skrivili. Kaj bi se bilo zgodilo Slovincu ali Hrvat, državnemu uradniku, ki bi se drznil zavpiti: "Živela Slovenija" ali "Živela svobodna Hrvatska", je vsakemu, ki je bil kdaj sam v državni službi v bivši Jugoslaviji, dobroznano.

To so malenkosti, bo kdo rekel. Toda tudi te malenkosti so dovolj, da se človek ob njih zamisli. Kdor pa je sam tak in podobne reči doživljal skozi 15 ali 20 let in zraven nešteto slišal izjave "bratov iz juga": "mi smo vas osvobodili", ve, da so nas res "bratje" smatrali le za svojo "kolonijo", ki so jo dobili kot "vojni plen".

Nič ni zato nekaj tako samo po sebi umevnega, kot to, da se danes Slovenci, raztreseni po vsem svetu, tako samozavestno in tako navdušeno izjavljajo za SUVERENO SLOVENSKO DRŽAVO. In še posebno je razveseljivo dejstvo, da je nosilec te ideje mlada slovenska inteligenca, ki sicer razočaranj in poniževanj v bivši državi ni toliko občutila na lastni koži kot mi starejši. Dokaz, da je mladi rod popolnoma razumel želje in daljne cilje svojih velikih pokojnih voditeljev: nadškofa dr. Jegliča, dr. Korošca, dr. Kulovca,

stvu slovenske klerikalne ljudske stranke se očita neaktivnost in starostna onemoglost. Posebna pažnja se posveča pridobitvi delavstva, ki je večinski sestavni del slovenske manjšine v Trstu . . ."

"Separatisti utemeljujejo svoje stališče do jugoslovanske države s tem, da Jugoslavija ne more zaradi svoje notranje razdvojenosti nuditi malemu slovenskemu narodu nobene zadostne zaščite napram sovražnikom. Izjavljajo, da je možen obstanek v jugoslovanskem državnem sklopu s federativno ureditvijo samo tedaj, če bi se premostila globoka nasprotstva med Srbi in Hrvati, katera so bila tudi vzrok razkroja stare Jugoslavije. Da bi do tega prišlo, pa ni izgledov. Samo s silo in trdo diktaturo se držita srbski in hrvatski narod skupaj. Tudi Titov režim ne more narodnostnih nasprotstev odstraniti, temveč jih samo tlačiti. Slovenija mora radi tega iskati drugod zaslonbe. Separatisti mislijo pri tem ali na ureditev evropske federacije, ali pa na manjši srednje-evropski sklop. Povdarjajo, da je glavna svrha ustanovitve samostojne Slovenije. Trditve zveze s Furlanijo, Avstrijo in Bavarsko, katero jim pripisal Krajerger, odklanjajo kot fantastično. Kar tiče Trsta priznajo separatisti italijansko večinski značaj tega velikega pristanišča na Jadran, povdarjajo pa, da je obkroženo od slovenskega okolja ter da je Trst za Slovenijo iz gospodarskih razlogov življensko važen. Mislijo, da se lahko najde rešitev, ki bi upoštevala oba činitelja: etničnega in ekonomskega.

Separatisti predpostavljajo, da je razpoloženje v Sloveniji obupno in da ima v taki situaciji ravno taka radikalna rešitev kot jo oni zamišljajo, mnogo pristašev. Če imajo res izgled, da pridobe za seboj večino, se še ne more ugotoviti. Iz govora slovenskega notranjega ministra Krajergerja se mora sklepati, da so komunisti zaskrbljeni.

Še iz nekega drugega vidika je Krajergerov opomin glede nadaljne podpore slovenskega nacionalizma zanimiv. V interesu sporazumevanja z Avstrijo, je Titova vlada jugoslovanske zahteve do Beljaka in Celovca že umaknila. Ako bo Tito radi mednarodnega položaja prisiljen se sporazumeti tudi z Italijo, bodo Slovenci pri tem sporazumu še bolj razočarani kot leta 1945 in bo dosedanja politika glede Trsta, napraviti vprašanje nacionalnega ugleda, za režim nepovoljno učinkovala."

dr. Ehrlicha, bana dr. Natlačena in drugih.

Slovenska država ni danes samo naš ideal, ampak tudi edina pametna rešitev v bodoči evropski ureditvi. Ni treba, da je človek politični in diplomat. Potrebno je samo odpreti oči in ušesa pa vidimo sledeče: Hrvatski narod v svoji ogromni večini noče ničesar slišati o kakršnikoli Jugoslaviji. To ni samo mišljenje in želja Hrvatov od danes. Kdor je živel med Hrvati pred vojno, ve, da najmanj 95% Hrvatov Jugoslavije nikdar ni maralo. Mnogo poštenih Srbov tudi noče Jugoslavije. Morda jo hočejo oni, ki bi jo zopet smatrali za Veliko Srbijo, toda tudi teh je vedno manj. Makedonci je nočejo. Črnogorci je nočejo. Kdo je še potem za Jugoslavijo? Slovenski liberalci? Tudi oni dvomijo v njo. Sicer ne bi od 100% njih unitaristov in centralistov postali federalisti. Sicer pa so ti bili v Sloveniji le neznatna manjšina. Steber slovenskega naroda, slovenski kmet, je Jugoslavijo sprejel kot nekaj vsiljenega. Saj ga ni nikdar nihče vprašal, ali jo hoče ali ne. — V spominu mi je razgovor s pravim slovenskim kmečkim korenjakom iz leta 1941, ki mi je na vprašanje, kaj misli o razsulu Jugoslavije, dejal: "Nisem se jokal za Avstrijo, in se tudi za Jugoslavijo ne bom. Mati nam ni bila ne prva in ne druga. Mačehe pa itak nihče nima rad."

Po vsem tem ostane za nas Slovence samo ena rešitev: Slovenska republika, ki bo združila vse Slovence, tako one v matični domovini, kot koroške in goriške Slovence s Trstom in julijsko Benečijo, a ki bo enakovredna in enakopravna članica Združenih evropskih držav.

Č—n

**PORAVNAJTE NAROČNINO!
OSTANITE ZVESTI NAROČNIKI
TUDI V LETU 1953! PRIDOBIVAJTE
NOVIH NAROČNIKOV! PIŠITE NAM!**

Društvo

Prečistega Spočelja

KSKJ šte. 211

pošilja vsem članom iskrene božične čestitke ter izraža željo k vsestranskemu napredku v letu 1953.

Vabimo k pristopu vse, ki še niso člani KSKJ, posebno novodošle slovenske nasejlence.

Združene države Evrope

(Nadaljevanje s 1. str.)

majhna Danska. Dawsonu se zdi jasno, da mora najti Evropa neko obliko organizacije, ki bo zaščitila narodno bit ter družbeno svobodo majhnih držav v neki obliki federacije ali v kakem trajnem sestavu zvez za medsebojno pomoč.

Tudi Vatikan se je večkrat pohvalno izrazil ob poskuskih organizirati po vojni razrvano Evropo 11. novembra 1948 je n. pr. sv. Oče Pij XII. izjavil: "Po našem mnenju ne bo mogel nihče zanikati, da mora temeljiti Združena Evropa na neomajni npravni podlagi, da bi ohranila lastno ravnotežje in poravnala sporna vprašanja na lastnem ozemlju. Bila je doba, ko je predstavljala Evropa v svoji enotnosti dobro povezano celoto in ko je enota kljub vsem slabostim in kljub vsej človeški krhkosti pomenila veliko silo. Zaradi te enote je ustvarila Evropa velike stvari. Duša te enote pa je bila vera, krščanska vera, ki je prepojila vso družbo od temeljev navzgor... Če hoče Evropa premagati to (sedanje) stanje, mora zopet vzpostaviti povezanost med vero in kulturo. Z velikim veseljem smo brali, da govori uvod v resolucijo, ki jo je sestavila komisija za kulturne zadeve v zvezi s konferenco v Haagu maja letošnjega leta o "skupni dediščini krščanske kulture."

Organizacijski zametki Združenih držav Evrope

Ko smo ugotovili, da je kljub raznolikosti narodov ter mnogih nasprotujočih si koristi vendar še veliko skupnega, kar še danes družijo Evropo, ter tudi spoznali, da mora ta skupna "dediščina krščanske kulture" postati zopet polno življenje, si oglejmo na kratko še dejanske poskuse, ki leže v smeri končnega cilja — Združenih držav Evrope.

Winston Churchill, sedanjí ministrski predsednik Anglije, je v govoru 19. sept. 1946 v Žurichu — Švica — pozval Evropo k večji edinosti. Da je njegovemu pozivu sorazmerno kmalu sledil odziv, je kljub spoznanju po potrebi večje povezanosti Evrope vendarle v veliki meri pripomoglo po dogovorih v Jalti in v Potsdamu ustvarjeno stanje, ki je izročilo celo narodov na milost in nemilost sovjetskemu izkoriščanju ter obenem postavilo v nevarnost še ostalo Evropo.

Evropski svet

5. maja 1949 so bila podpisana pravila Evropskega sveta, ki je dejansko obstojal že od 28. januarja 1949. Sestavljata ga:

Odbor ministrov in
Posvetovalna zbornica (32 članov).

Zastava Evropskega sveta je belo — zelena v obliki črke E, sedež je v Strasbourgu v Franciji.

Evropski svet združuje vse evropske države izven sovjetskega sklopa razen Jugoslavije, Španije, Portugalske in Švice, po številu 15.

Odbor ministrov sestavljajo aktivni ministri poedinih članic, člane posvetovalne zbornice volijo poslanci poedinih članic. Tako je vedno osebna zveza med tem naddržavnim organom in med vladami poedinih članic. Posvetovalna zbornica je podrejena

odboru ministrov, ki imajo pravice izdajati obvezne določbe za vse članice, vendar ima vsaka včlanjena država pravica veta. Nima pa suverenosti.

Prvi dve leti obstoja tega Evropskega sveta sta se borili za amago dve ideji. Posvetovalna zbornica je hotela hitro izvedbo naddržavne organizacije s skupno vlado in skupnim parlamentom, ki naj bi v mejah pristojnosti odločali za celoto, dočim je odbor ministrov zagovarjal predvidnejšo in postopno pot. Razlika je bila tudi med stališčem, ki sta ga zagovarjali predvsem Francija in Italija: ustanovi naj se naddržavna vlada, ki bo imela določene, čeprav omejene pravice — in pa med naziranjem Belgije, Nizozemske in Luksenburga — posamezne skupne zadeve naj urejajo določeni skupni naddržavni odbori, toda vsaka država naj ohrani načelno svojo suverenost. To stališče je bilo tudi bližje stališču Anglije (konservativcev in laburistov), ki je kazala vedno veliko zanimanje za Združeno Evropo, čeprav sama odklanja včlenitev vanjo češ da je preveč vezana s svojim imperijem in pa še, da hoče biti vezni člen med Evropo in Ameriko. Združene države so seveda vedno trdile, da gre razvoj v Evropi prepočasno naprej.

Koncem 1. 1951 je zmagalo stališče, da je pričakovati trajnejših uspehov, če bo razvoj do končnega cilja počasen.

Na zasedanju Evropskega sveta maja 1951 je bila sprejeta kot polnopravna članica tudi Zapadna Nemčija. Zlasti Francozi upajo, da bodo našli v organizaciji Združene Evrope dovolj učinkovito silo, ki bo preprečila nadaljne nemške izbruhe. Na zborovanju su tudi sklenili, da bodo vključili Schumanov načrt za posebno naddržavno organizacijo, ki bo upravljala evropsko premogovno in železno industrijo, ter načrt za evropsko vojsko v organizacijo Združene Evrope. Na francoski predlog so pozvali k tesnejšemu sodelovanju tudi ZDA. Novembra 1951 je bil v Strasbourgu skupni sestanek, na katerem so Amerikanci očitali Evropejcem predvsem počasnost v organizaciji, dočim so jim Evropejci skušali dopovedati, da severnoameriškega primera ni mogoče porabiti v Evropi, ker obstoje tukaj narodi iz zgrajenimi narodnimi kulturami in z raznimi zgodovinskimi obremenitvami (kot n. pr. Nemci in Francozi).

Na predlog Francozov je bil tudi ustanovljen posebni odbor — Visoka oblast — za nadzorstvo nad predlagano in organizirajočo se evropsko vojsko. Pravice te Visoke oblasti so omejene na zadeve obrambnega in zunanje-političnega značaja, ki so potrebne za delo evropske armade v okviru Organizacije severnoatlantske pogodbe. Ta pogodba — s kratkimi NATO — sklenjena 26. oktobra 1948. predstavlja z vključitvijo Anglije, Kanade in ZDA še izdatnejšo medsebojno zaščito pred morebitnim sovjetskim napadom.

(Konec prihodnjič)

Posarje, boleča točka Evrope

Hitlerjeva nasilna zasedba je začela žalostno poglavje v zgodovini Evrope, čigar rane še dolgo ne bodo zaceljene. Mimogrede omenjeno dokazuje prav primer Hitlerjeve zasedbe Posarja, kako morejo tudi opustitve voditi do velikih posledic. Dr. Anton Korošec je ob neki priliki povedal, da da je imelo nemško vrhovno poveljstvo nalog, naj se iz Posarja takoj umakne, če bi le ena zapadnih velesil pokazala odločen upor proti zasedbi. Zapadne velesile so molčale, Hitler pa je to pravilno tolmačil kot slabost, ki jo more izkoristiti. Posarju je sledila Avstrija, nato Češka. Šele napad na Poljsko je sprožil odločnejši odgovor zapadnih demokracij. Kdo ve, kako bi se nacisti obnašali, če bi pri zasedbi Posarja dobili odločen odgovor.

Ko se je nemški vojaški voz končno le polomil, je Posarje zopet pripadlo Franciji. Posarje užiiva v Franciji avtonomijo. Ker je večina prebivalcev nemška, uživajo vse kulturne pravice — imajo svoje nemške šole in tudi vseučilišče, uradni jezik je nemščina, imajo svojo lastno deželno vlado ter parlament. Na Francijo jih vežeta francoska izkaznica in pa gospodarstvo.

Posarje je eno najgosteje nase-

ljenih področij Evrope, pa tudi med gospodarsko najbogatejšimi predeli. Poseduje namreč dvoje temeljev industrije: premog in železo. Šteje okrog 950.000 prebivalcev in proizvaja 18 milijonov ton premoga in skoraj 3 milijone železa letno.

Gospodarska pomembnost Posarja

Državna pripadnost Posarja k Franciji ali Nemčiji more porušiti gospodarsko ravnotežje med obema. Posarje proizvaja 26% celotne premogovne proizvodnje Francije in 27% njene železne. Dokler ostane Posarje v sklopu Francije, sta Nemčija in Francija gospodarsko bolj ali manj enako močni, priključitev Posarja Nemčiji pa seveda sorazmerno močno oslabi gospodarsko stališče Francije.

Odločitev 1. 1947.

Po porazu Nemčije so Francozi zahtevali, da se Posarje priključi francoskemu gospodarstvu. Njihovega načrta niso podpirale samo zapadne velesile, marveč prebivalci Posarja sami. V Nemčiji so takrat živeli nekako ob 1000 kalorijah dnevno in zavezniški so začeli uničevati nemško industrijo, kolikor je še ostalo. Tako se je volitev 1. 1947 udeležilo 97,7 volilnih upravičencev, ki

so se v pretežni večini — proti je glasovalo samo 5% — izrekli za kulturno in politično avtonomijo, ločitev od poražene Nemčije ter za gospodarsko priključitev Franciji. S tem se niso samo izognili razbitju svoje industrije, ki bi jih vsaj v neki meri v sklopu Nemčije doletela, marveč so dosegli toliko gospodarsko blagostanje kot nobena druga dežela v Evropi. Plačevati sicer morajo francoske davke, toda Francija jim vrača 1.46 vseh državnih dohodkov v sorazmerju s številom prebivalstva. Toda te dohodke more posarska vlada uporabiti res za dobrobit prebivalstva. Ni jim namreč treba plačevati obresti za francoski državni dolg, ne za vzdrževanje armade in za vojno v Indokini, pa tudi obremenitev ne poznajo, ki jih pomenijo milijoni beguncev za zapadno-nemško državo.

Časi se spreminjajo

Posarske postave določajo tudi določene omejitve: Prepovedane so vse stranke, ki zahtevajo vrnitev Posarja Nemčiji. Prav tako ne smejo nemške stranke vzdrževati svojih podružnic v Posarju. Ker se je med tem gospodarsko stanje Nemčije močno izboljšalo in so zapadne velesile ne samo ustavile razbijanje nemške indus-

(Nadaljevanje na 4. str.)

TORONTO

Obisk domovine. Slovenska Družba Najsvetejšega Imena v Torontu je povabila g. Antona Grdino iz Clevelanda, da je prišel pokazat svoje barvne posnetke, ki jih je napravil za časa letošnjega obiska domovine. Na prosvetnem popoldnevu v nedeljo 30. novembra se je zbralo toliko torontskih Slovencev, da je bila dvorana premajhna. Za začetek je zbor preč. g. Renerja zapel tri pesmi, ki jih je, kot smo že vaje, ni, dovršeno podal. Gospod Anton Grdina je pripovedoval o svojem obisku domovine in pokazal mnogo lepih posnetkov domovine v barvastem filmu. Obiskal je tudi Primorsko, Goriško in Koroško in med drugimi pokazal tudi novi stroj Mohorjeve družbe v Celovcu, ki so ga kupili Slovenci v Ameriki, da bo še naprej mogla opravljati svoje poslanstvo — biti prava ljudska univerza slovenskega naroda. Prostovoljni prispevki so bili namenjeni za zgraditev dijaškega doma v Gorici in med odmorom je preč. g. Kopač pozval vse, naj prispevajo, kolikor le morejo, da bo ta dijaški dom novo žarišče verskega in narodnega življenja med Slovenci, ki so prisiljeni živeti kot zapostavljena manjšina v tuji državi.

MERRY CHRISTMAS
and
A VERY HAPPY NEW YEAR
from
**ST. Paul Federal Savings
& Loan Association
Of Chicago**

FRANK P. KOSMACH, President

ASSETS OVER \$21,000,000.00

2116 W. CERMAK RD., CHICAGO 8, ILL.

Phone Virginia 7- 6530

NEW ADDRESS MID-YEAR 1953:

6720 WEST NORTH AVENUE

Prav zadovoljne Božične praznike ter srečno novo leto 1953, ki nas naj še bolj poveže v delu za naš narodni ideal: svobodna in suverena slovenska država,

želi vsem prijateljem slovenskega državnega ga gibanja in vsem članom

Slovenska Narodna Zveza v Chicagu.

Vse najboljše za Božič
in za Novo leto 1953

želi

JOE GOMILAR

irgovina z mesom

in živili

1801 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Posarje, boleča točka Evrope

(Nadaljevanje s 3. str.)

trije, marveč ji celo pomagajo pri obnovi, so ljudje zopet bolj do-
vznetni za staro pesem: "Heim ins
Reich". Vse pogosteje so ulice po-
sejane z velikonemškimi letaki in
vedno več je v Nemčiji tiskanega
čtiva, ki pride protizakonito v Po-
sarje. Sedanji upravniki dobiva-
jo že grozilna pisma in jih dolže
za izdajalce, ker ne spremene
svojega stališča.

Evropeizacija

Tako je Posarje zopet postalo
sporna točka med Francozi in
Nemci ter ne moti zgolj njih so-
sedstva, marveč predstavlja resno
nevarnost za vse poizkuse, ki naj
bi vodili do uresničitve zamisli
Združenih držav Evrope. Pogaja-
nja med državnikih obeh držav so
rodila novi pojem: evropeizacija,
ki ga zagovarjata oba vodilna dr-
žavnika Nemeč Konrad Adenauer
in Francoz Robert Schuman.

Francozi pojmujejo pod tem
pojmom spremembo posarske us-
tave v tem smislu, da se Posar-
je podredi Evropskemu Svetu, da
pa ostane posarsko gospodarstvo
povezano s francoskim tako dolgo,
dokler ne bodo odpravljene vse
gospodarske meje v Evropi. Nemci
pa si predstavljajo pod tem pojmom,
da smejo v Posarju zakonito
obstojati in delovati tudi vse
nemške stranke ter da gospo-
darska navezanost Posarja na
francosko gospodarstvo takoj pre-
neha.

Ponovna odločitve

Johannes Hoffman, ministrski
predsednik, je dolgo odlašal volitve
v upanju, da bodo diplomati
našli rešitev, ki bo zadovoljila
tako francoski kot nemški parla-
ment. Ker sporazuma ni bilo in
so bili posarskemu parlamentu
šteti dnevi, je razpisal volitve za

30. november. Propaganda je bila
huda in je velikonemško us-
merjena manjšina — kot so volitve
pokazale — uporabljala vse
propagandne trike nacistične in
komunistične volilne kuhinje z
mešanjem obljub in sejanjem gro-
ženj. Ne samo Evropa, tudi dru-
god so nekoliko zaskrbljeni prič-
kovali prvih poročil o izidu volit-
ev, ki bi utegnile pomeniti obno-
vitev starega spora med Francozi
in Nemci ter razbiti vse doseda-
nje napore za ozdravljenje Evro-
pe. Vodja struje za priključitev
Nemčiji je bil socialist Kurt Con-
rad, ki je še 1. 1947 zahteval, naj
zapadni zmagovalci odtrgajo še
več ozemlja od Nemčije in ga z
Posarjem priključijo Franciji. Ker
ni mogla nastopiti pri volitvah
nobena stranka, ki bi zagovarjala
združitev z Nemčijo, so nagovarjali
volilne upravičence, naj ali ostanejo
doma ali pa glasujejo proti z uničen-
jem volilne glasovnice. Volilna udeležba
(95%) in pa volilni rezultati
(54.9% za krščansko ljudsko
stranko, ki jo vodi Hoffman) dok-
azujejo, da je nevarnost krize
zaenkrat prešla in da je Evropa
zopet enkrat dobila bitko za čas,
ki je potreben za postopno oz-
dravljenje boleznih preteklosti
ter za poskuse, ki naj zagotove
boljšo bodočnost.

Preučevanje posarskega in tržaškega vprašanja

Priprave za Združeno Evropo
so trenutno dosegle to stopnjo, da
je bil izvoljen poseben odbor, ki
naj pripravi načrt za ustavo Zdu-
žene Evrope. Ta odbor ima pose-
ben pododbor, ki naj preuči mo-
žnosti zadovoljive rešitve v ok-
viru Združene Evrope takih pe-
rečih vprašanj kot sta prav Po-
sarje in Trst.

Vrnitev vojnih ujetnikov

Pogajanja za premirje v Kore-
ji so se vsaj formalno ustavila na
vprašanju vrnitve ujetnikov po
sklenitvi premirja. Letošnje zase-
danje Zedinjenih narodov posve-
ča dobru del svojih naporov prav
rešitvi tega vprašanja, ki je pa
po zavrnitvi indijskega predloga
zopet na istem kot preje, samo s
to razliko, da bi se skoro ločila
pota Združenih držav in Anglije.

Sovjeti vztrajajo, da morajo bi-
ti v smislu ženevske deklaracije
poslani vsi ujetniki po podpisane-
nem premirju v države, odkoder
izhajajo. Zapadne velesile in zla-
sti Združene države Severne A-
merike pa enako odločno zahte-
vajo, da mora biti vrnitev pro-
stovoljna.

Pravo — vir krivice.

Da je ironija popolna, se mo-
rejo Sovjeti tokrat sklicevati, da
je njihovo stališče celo popolno-
ma v skladu mednarodnim prav-
vom. Ženevska deklaracija, ki
so jo podpisale države 1. 1907,
namreč res predpisuje, da se mo-
rajo ujetniki po končnih sovraž-
nostih vrniti državi, iz katere iz-
hajajo. Zopet primer, da morejo
spremenjene razmere spremeniti
pravno določbo v orodje prav ne-
človečanske krivice.

Gospodarsko - nacionalna in ideološka vojna.

Vojne so zadnje sredstvo za po-
ravnanje sporov med državami.
Ker so imele vojne v 19. stoletju
pretežno gospodarske in nacio-

litika sedanjega ministrskega
predsednika W. Churchila kaza-
la v. 1. 1945 tolike odločnosti, kot
je kažejo njegove izjave sedaj.
Brez ozira na dejstvo, da je vpra-
šanje vrnitve vojnih ujetnikov
komunistom samo dobrodošla
pretveza, da morejo zavlačevati
vojno na Koreji (če ne bi našli te,
bi pa kako drugo, ker je to stan-
je kakor naročeno za Sovjete, saj
se zanje bore Korejci in Kitajci,
dočim postajajo velike izgube
članic Zedinjenih narodov, zlasti
pa Združenih držav ne samo slab-
ljenje njihovega narodnega or-
ganizma in gospodarstva, marveč
celo predmet notranjih razprtij v
poedinih državah — volitvena
borba v U.S.A. — in pa predmet
težav med državami zapadnega
bloka), upamo, da bo Zapad ostal
pri svojih odločitvah trden ter ne
bo gazil načel, o katerih naglaš-
a, da se zanje bori.

ANGLEŽI PROTI SPREJEMU TITA V LONDONU

Čimbolj se bliža Titov obisk v
Angliji, ki je napovedan za pri-
hodnji marec, tembolj se dvigajo
glasovi proti sprejemu balkanskega
komunističnega diktatorja. Pos-
lanec Delavske stranke, Richard
Stokes je v parlamentu vprašal
namestnika zunanjega ministra:
"Ali ne bi bilo bolje, da bi Tito
pokazal več strpnosti do politič-
nega in verskega prepričanja svo-
jih podložnikov, predno more prič-
akovati prisrčni sprejem v Lon-
donu?" Namestnik zunanjega mi-
nistra mu je pritrdil.

Katoliški tednik "Catholic Times"
je opozoril Eden-a, da je to zopet
napadel "klerikalizem" v Sloveniji
in Hrvatski ter dostavlja: "Vsak ve,
da so to iste fraze, katere uporabljajo komin-

formistični voditelji na Madžar-
skem in drugod. Še vedno ni dok-
kazano, da ni Tito samo trojanski
konj za Zapad . . . Zakaj spreje-
mati tega priznanega sovražnika,
kakor prijatelja . . . ?"

Zadovoljne božične praz-
nike ter uspehov polno No-
vo leto vsem prijateljem,
znancem in odjemalcem želi

družina MEDEN

1804 W. Cermak Road
CHICAGO 8, ILL.

Prvovrsna Kvaliteta! Najnižje Cene! Najhitrejša Dostava! POŠLJITE ŠE DANES PREHRANA PAKET VAŠIM DRAGIM! VSI PREHRANA PAKETI SO PROSTI CARINE!

Zahtevajte čimpreje naš cenik živil in tekstilij s jasnimi in jedrnatimi pojasnili-
lom carinskega zakona!

PO ŽELEZNICI (franko najbližja postaja):	PO POŠTI:
100 lbs. najfinejše BELE MOKE\$12.00	37 lbs. svinjske masti (konzerva).....\$13.50
140 lbs. najfinejše BELE MOKE\$16.00	40 lbs. najfinejše bele moke\$ 6.00
100 lbs. krušne MOKE\$11.00	40 lbs. petrolej v ploščeni škatlji..\$11.00
37 lbs. svinjske masti (konzerva)\$12.75	20 lbs. sladkorja (kristal)\$ 4.90
40 lbs. petrolej v ploščeni škatlji....\$10.00	20 lbs. olivnega olja (v konzervah) \$13.50

VAŽNO: Za vsaki paket mora prejemnik plačati v Jugoslaviji 200 din. takse. Ako želite
da prijemnik ne plača to takso priložite naročilu \$0.75 za vsaki paket ali vrečo.

PO ŽELEZNICI

PAKET ŠT. 1	PAKET ŠT. 3	PAKET ŠT. 6
30 lbs. bele moke	20 lbs. bele moke	50 lbs. bele moke
20 lbs. sladkorja	15 lbs. sladkorja	10 lbs. masti
10 lbs. riža	10 lbs. riža	20 lbs. sladkorja
	6 lbs. kave "Minas"	10 lbs. riža
	4 lbs. mila	5 lbs. kave "Minas"
	5 lbs. testenin	5 lbs. mila
60 lbs. — \$10.30	60 lbs. — \$15.50	100 lbs. — \$23.50

PO POŠTI

PAKET ŠT. 9	PAKET ŠT. 11	PAKET ŠT. 13
10 lbs. sladkorja	5 lbs. kave "Minas"	20 lbs. sladkorja
5 lbs. kave "Minas"	5 lbs. sladkorja	5 lbs. kave "Minas"
5 lbs. riža	5 lbs. riža	5 lbs. riža
20 lbs. — \$8.35	20 lbs. — \$9.50	30 lbs. — \$10.35
PAKET ŠT. 16	PAKET ŠT. 17	PAKET ŠT. 18
20 lbs. sladkorja	22 lbs. sladkorja	20 lbs. sladkorja
10 lbs. riža	11 lbs. riža	10 lbs. masti
5 lbs. kave "Minas"	7 lbs. kave "Minas"	5 lbs. kave "Minas"
5 lbs. testenin	40 lbs. — \$13.75	5 lbs. riža
40 lbs. — \$12.50	PAKET ŠT. 21	PAKET ŠT. 22
	10 lbs. sladkorja	15 lbs. sladkorja
	5 lbs. kave "Minas"	10 lbs. riža
	5 lbs. masti	7 lbs. kave "Minas"
	5 lbs. riža	5 lbs. masti
	5 lbs. slanine	2 lbs. mila
	5 lbs. testenin	½ lb. popra
	5 lbs. mila	2 kom. toal. mila
40 lbs. — \$16.00	40 lbs. — \$17.00	40 lbs. — \$17.00

3 pare Nylon nogavic 51 gauge Ia kv.....\$4.00 (poštnina vračunana).

Za vse druge tekstilije, zdravila ali tehnične predmete se obrnite na naš naslov.

PREHRANA — Gift Parcel Service

36 W. RANDOLPH STREET Tele. STate 2-3241 CHICAGO 1, ILL.

NAŠE BOŽIČNO DARILO: od 15. oktobra do 1. decembra bomo priložili vsakemu
paketu, ki presega vrednost \$15.00 1 PAR AMERIŠKIH
"NYLON" NOGAVIC 51 gauge - 15. Ia. kv. Tudi paketu manjše vrednosti, bomo priložili različna
darila. (Vsakemu, ki naroči vrečo moke ali konz. masti in paket manjše vrednosti, bomo priložili
temu paketu 1 par Nylon nogavic, ravno tako ako naročite dva ali več manjših paketov).

TO IN ONO

Zgodovina se ponavlja. V prvi svetovni vojni so se Slovenci morali boriti pod avstrijsko zastavo in mnogo jih je zašlo v rusko ujetništvo — bodisi namenoma ali nehote. Mnogi so se vrnili v domovino pozno, po velikih ovinkih preko Sibirije in Daljnega Vzhoda. Pred kratkim smo brali poročilo, da je podobna usoda zadela nekaj Slovencev tudi v drugi svetovni vojni: Mnogi Slovenci, ki jih je Hitlerjeva Nemčija prisilno vtaknila v nemško uniformo, so se morali boriti na vzhodni fronti proti Rusom. Nekateri so izkoristili prvo priliko ter se predali sovjetski vojski kot prebežniki. Poslali so jih na prisilno delo — slovansko bratstvo, kje si? — v Sibirijo in šele pred kratkim se je neka skupina vrnila domov. Enemu pa se je primerilo, da so ga poslali zopet na fronto — tokrat v vrste komunistične armade na Koreji. Mož je zopet iskal prilike, da bi prešel na stran vojske Zedinjenih narodov, kar mu je tudi uspelo. Pred kratkim se je po ovinku preko Združenih držav Severne Amerike vrnil v Jugoslavijo.

Titove metamorfoze. Uradne izjave po obisku angleškega zunanjega ministra Edena v Jugoslaviji so bile bolj nedoločne, toda nekoliko pozneje je podal Tito dopisniku New York Timesa daljšo izjavo, ki je bila očitno namenjena onim državnikom na Zapadu, ki še kaj dajo na sodelovanje z njim in ki obenem razkriva, o čem se vrte razgovori med Zapadom in Titom.

Tito je mnenja, da je Kominform v likvidaciji, ker tej organizaciji ni uspelo, da bi spravila Tita na kolena pred Stalinom. Toda, tako je izjavil, sam ne namerava organizirati kakega mednarodnega gibanja na podlagi svoje filozofije. Pač pa je Jugoslavija pripravljena sprejeti v svojo federacijo Albanijo in Bolgarsko, če bi ljudstva izrazila to željo in bi združitve ne izzvala svetovne krize.

Tito nima nikakih pomislekov proti imenovanju guvernerja za Svobodno tržaško ozemlje, pripravljen je pa tudi na delitev ozemlja z Italijo tako, da bi večji del zone A pripadel Italiji, pretežni del zone B pa Jugoslaviji.

Za Zapad morda najbolj važni del izjave je bil oni, v katerem je Tito povedal, da je pripravljen na vojaško zvezo z Grčijo in Turčijo za medsebojno obrambo pred morebitnim napadom. Ker sta Grčija in Turčija članici NATO, pomeni to praktično vključitev Jugoslavije v vojaško organizacijo Zapada. Že na komunističnem kongresu v Zagrebu je Tito izjavil, da je v posameznih primerih možno sodelovanje med dvema ideološko in gospodarsko nasprotnima blokoma, če se vsak odpo-ve vmešavanju v notranje zadeve drugega. Tito je naglasil, da bodo dogovori ustni, toda da je pripravljen spremeniti jih v pisane pogodbe v primeru, da bi se mednarodni položaj poslabšal.

Reforme v Jugoslaviji. Komunistični kongres v Zagrebu je prinesel tudi nekaj novic glede nameranih sprememb v Jugoslaviji, ki jih je narekovala želja po zagotovitvi nadaljne pomoči Zapada. Tako je strankin teoretik

Kardelj povedal, da je pripravil načrt za novo ustavo. Prva ustava iz l. 1945 je bolj ali manj posnetek sovjetske ustave. Načrt nove oz. reformirane ustave predvideva nekatere značilnosti demokratskega reda kot je n. pr. predlagana uvedba dvodomnega sestava. Še celo več: Novi načrt predvideva celo posebne posvetovalne organe proizvajalcev (kar diši po kapitalistih) "Svet proizvajalcev", ki bo včlenjen ne samo v vrhovne organe države, marveč bo dodeljen tudi organom v posameznih državah do najnižjih upravnih enot. Da so vse te spremembe samo pesek v oči Zapada, je dokazal govor notranjega ministra Rankoviča, ki je sicer tudi naglasil, da se pripravlja obsežna decentralizacija v upravi in gospodarstvu, toda ni pozabil pristaviti, da bodo nova pravila stranke ohranila potrebni "demokratični centralizem". Kdor nekoliko pozna vpliv komunistične stranke v komunistični državi, mu postane takoj jasno, da bo vsa decentralizacija brez pomena, ker odloča itak vse edino zve-ličavna komunistična stranka.

Uboge žabe! Konni Zilliacus, čigar ime smo brali v zvezi z zadnjimi procesi proti nekdanji vodilni komunistični gardi na Češkem, je napisal knjigo o Titu, (naslov: Tito of Yugoslavia), ki ne predstavlja njegovega življenjepisa, marveč samo slavošpev. Ko je nekoč obiskal Tita na Bledu, mu je izrazil začudenje, da ni žab v jezeru. Tito mu je zaupal, da ga je izključitev iz Kominforma tako prizadela, da je iz jeze postrelil vse žabe v jezeru.

Nadškof dr. Alojzij Stepinec — kardinal. Sv. oče Pij XII. je imenoval 24 novih kardinalov, da tako izpolni vrzeli, ki jih je povzročila smrt v tem visokem kolegiju katoliške Crkve. Že precej časa pred tem so se slišali glasovi iz Rima, da hoče sv. Oče z imenovanjem kardinalov dati več poudarka narodnostnemu načelu.

(Nadaljevanje na 6. str.)

Vesele in zadovoljne Božične praznike ter uspehov polno novo leto 1953 vošči vsem Slovencem v Ameriki

STATE
KINZIE
GRITLL

John & Gizela Hozian

401 N. State Street
CHICAGO, ILL.

POZOR! ZNIŽANE CENE ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

Suša je znova uničila velik del žetve v stari domovini. Vaši potrebujejo HITRE IN OBILNE POMOČI. Ne čakajte! Pohitite, da Vaše darove izročimo pravočasno!

DVAKRAT DNEVNO pošiljamo po zračni pošti (Air Mail) Vaša naročila, v TRST,

kjer je naše veliko skladišče prvovrstnega, svežega AMERIŠKEGA in KANADSKEGA blaga.

Pošiljajte darove Vašim dragim v domovini preko naše NAJVEČJE in NAJSIGURNEJŠE AGENCIJE. Pri nas dobite NAJNIŽE CENE in NAJBOLJŠE BLAGO.

- Paketi se izročajo prejemnikom v Stari Domovini v teku 10 — 25 DNI.
- Jamčimo vsako pošiljko za delno ali celotno izgubo!

Ko pošiljate darove se zavedajte: Mi jamčimo denarno vsako pošiljko! Mi vnaprej plačamo prevoznino, takso in carino na vsaki naš paket, vse do zadnje pošte, luke ali železniške postaje.

Najfin. bela kanadska '000' moka

100 lbs. do zadnje postaje . \$10.95

Fina koruzna moka

100 lbs. do zadnje postaje . \$11.25

50 lbs. najfinejše BELE MOKE.....\$6.75 | 50 lbs. KORUZNE MOKE\$6.50

Paket šte. 1.....\$34.00

20 lbs. Riža — Rice
20 lbs. Sladkorja — Sugar
10 lbs. Masti — Lard
6 lbs. Kave — Coffee
15 lbs. Spagetov - Spaghetti
10 lbs. mila (Laundry)
10 lbs. fižola — Beans
10 lbs. bele moke — Flour

Paket šte. 2.....\$15.00

10 lbs. Sladkorja — Sugar
6 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. bele moke — Flour
10 lbs. Ječmena - Barley

Paket šte. 3.....\$33.95

30 lbs. Riža — Rice
20 lbs. Sladkorja — Sugar
6 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. Masti — Lard
10 lbs. bele moke — Flour
10 lbs. Ječmena - Barley
5 lbs. mila — Laundry

Paket šte. 4.....\$16.75

10 lbs. Masti — Lard
10 lbs. Sladkorja — Sugar
5 lbs. Spageti - Spaghetti
5 lbs. Kave — Coffee
5 lbs. Ječmena - Barley
5 lbs. Mila (Laundry)

Paket šte. 5.....\$24.25

5 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. Sladkorja — Sugar
5 lbs. Spagetov - Spaghetti
5 lbs. Riža — Rice
10 lbs. Masti — Lard
10 lbs. Mila (Laundry)
10 lbs. bele moke — Flour

Odpremljamo vsakovrstne pakete po naročilu. Odpremljamo Vaše lastne pakete. Pišite!

Paket šte. 6.....\$15.50

10 lbs. Riža — Rice
6 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. Sladkorja — Sugar
10 lbs. Spagetov - Spaghetti

Paket šte. 7.....\$27.75

20 lbs. Riža — Rice
10 lbs. Sladkorja — Sugar
6 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. Spagetov - Spaghetti
5 lbs. Masti — Lard
5 lbs. Griza — Farina
5 lbs. Ječmena — Barley
1 lb. Cokolade - Chocolate
2 lbs. Cocoa
¼ lb. Popra
½ lb. Čaja — Tea

Paket šte. 22.....\$17.50

25 lbs. bele moke — Flour
10 lbs. Sladkorja — Sugar
6 lbs. Kave — Coffee
10 lbs. Riža — Rice

Paket šte. 9.....\$9.25

2 lbs. Kave — Coffee
2 lbs. Sladkorja — Sugar
2 lbs. Riža — Rice
1 lb. Olja — Oil
2 lbs. Griza — Farina
400 gr. Marmelade

Paket šte. 11.....\$12.25

5 lbs. Kave — Coffee
5 lbs. Masti — Lard
5 lbs. Sladkorja — Sugar
5 lbs. Ječmena — Barley
5 lbs. Griza — Farina

Paket šte. 24.....\$14.00

25 lbs. Sladkorja — Sugar
25 lbs. bele moke — Flour
10 lbs. Riža — Rice

Naši "SPECIALNI" Paketi

V močnih dvojnih vrečah ali lesenih zabojih. Najboljše pakovanje. Cene vračunane do zadnje postaje prejemnika.

20 lbs. Riža — Rice\$ 8.35
40 lbs. Riža — Rice\$13.75
20 lbs. Spagetov\$ 8.25
40 lbs. Spagetov\$13.50
100 lbs. Spagetov\$25.00
20 lbs. Sladkorja - Sugar \$ 5.90
50 lbs. Sladkorja - Sugar \$13.95
100 lbs. Sladkorja - Sugar \$23.75
25 lbs. Grisa - Farina.....\$ 7.75
37 lbs. svinj. masti-Lard \$13.70
25 lbs. Ječmena - Barley \$ 7.50
10 lbs. Bakarara —
Stock Fish\$ 7.40
25 lbs. Leče — Lentil\$ 8.45
10 lbs. mila za pranje
(Laundry Soap)\$ 5.40
6 lbs Kave (Santos)\$ 6.70
Olje olivno, 5 litrov\$ 9.75
Meso v konzervi, 5 lbs.....\$ 4.45
Šunke v kantah, 11 lbs.....\$16.25
Mleko v prahu, 10 lbs.\$10.25
Kokošja juha — Lipton,
24 pkg.\$ 5.75
Salama "Gavrilovič", lb.....\$ 1.50
Cikorija (Frank), 5 lbs.....\$ 4.50
Čokolada, 4 lbs.\$ 5.25
Cacao, 4 lbs.\$ 5.00
Tomato Paste, 10 lbs.\$ 6.50

Pošiljamo denar v Stari Domovino

V zvezi z novim uradnim kurzom dolarja v Jugoslaviji mi pošiljamo

300 Dinarjev za 1 Dolar

Jamčimo za sigurno dobavo!

ZDRAVILA: Vsa zdravila pošiljamo dnevno po zračni pošti. Jamčimo za dostavo v domovino v roku od 6 do 8 dni. Popust pri večjih množinah.

STREPTOMYCIN: 10 gramov\$ 6.50 | **RUTIN:** 500 tablet..\$5 00 | **PENICILLIN:**
20 gramov\$13.50 | **P.A.E.:** 500 tablet..\$ 9.75 | v Olju (In Oil)
40 gramov\$26.00 | 1000 tablet..\$19.00 | 3 milijone units\$4.75
REMIFON: 100 tablet.....\$5.50, 200 tablet.....\$9.95, .. 500 tablet.....\$24.00

Vaša pisma, čeke ali Money Order pošljite z zaupanjem na

USA Express Co.
(Trade Mark)

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.) NEW YORK 19, N. Y., USA.
Telefon: PLaza 7-6459
Naslov naše podružnice: USA EXPRESS CO.
5501 Blvd. East, West New York, New Jersey

TO IN ONO

(Nadaljevanje s 5. str.)

Zaradi enačenja pojma narodnosti in državnosti v jezikih Zapada je težko reči, ali bo šlo stremjenje sv. Stolice za tem, da bo v kardinalskem zboru zastopanih kar največ narodnosti ali kar največ držav. Sedanja imenovanja dovoljujejo obojno razlago, omejeno število članov kardinalskega zbora pa bo seveda bližalo imenovanju bolj v smeri, da bo v njem zastopanih kar največ držav. To je važno že zaradi tega, ker predstavlja Vatikan tudi samostojno državo ter sklepa z drugimi državami posebne mednarodne pogodbe — konkordate.

Doslej so bili mnogi mnenja, da je ena glavnih ovir, da katoličani v Jugoslaviji še niso imeli svojega kardinala, dejstvo, da Jugoslavija še ni imela konkordata z Vatikanom. Zadnje imenovanje je dokazalo, da to ni bila nepremostljiva ovira. Zagrebški nadškof in predsednik škofovskih konferenc škofov Jugoslavije dr. Alojzij Stepinac je bil imenovan za kardinala katoliške Crkve. Sv. Oče ga je imenoval za kardinala kljub dejstvu, da mu komunistični režim ne dovoljuje, da bi mogel izvrševati svojo pastirsko službo. Visoko odlikovanje dr. Stepinca ne pomeni samo priznanja njegove osebne veličine v borbi z vsemi totalitarističnimi režimi, ko se je neustrašeno boril in se še za svobodo vere, marveč je istočasno tudi priznanje junaškemu zadržanju pretežne večine katoličanov v Jugoslaviji, ki se kljub vsemu nasilju in propagandnemu pritisku trdno oklepajo vere in raje pretrpe vsa satanska preganjanja kot da bi se izneverili Bogu in katoliški Cerkvi.

Kot bi mogli imenovanje dr. Stepinca navesti kot primer, da pomeni večje upoštevanje raznih narodnosti pri imenovanju kardinalov upoštevanje države — saj ni bil imenovan za kardinala noben Slovenec —, bi mogli navesti imenovanje montrealskega nadškofa Legera za kardinala v prilog trditvi, da upošteva Vatikan narodnost predvsem kot kulturno občestvo. Kanada ima že namreč svojega kardinala Jamesa McGuigana iz Toronta, ki pa predstavlja bolj angleško govoreče katoličane Kanade. Imenovanje novega kardinala iz pretežno francosko govorečega predela Kanade bi torej mogli tolmačiti v prilog druge trditve.

Zaradi dvojnega značaja Vatikana kot vrhovnega organa verske družbe in kot države prihajata v praktični upravi katoliške Cerkve obe načeli do veljave — narodnost in država. Sv. Stolica pač poskuša v mejah možnosti upoštevati oboje. Kljub temu, da je kardinalski zbor premajhen, da bi mogel bsegati vse narode sveta, priznava sv. Stolica politično samostojnost kakega naroda s tem, da povzdigne vsaj eno njegovih škofij v nadškofijo. Tudi za Slovence je bilo predvideno v načrtu konkordata za Jugoslavijo, ki pa ni doživel ratifikacije, da postane ljubljanska škofija nadškofija. Sicer pa smo imeli tudi Slovenci že zastopnika v kardinalskem zboru, pokojnega goriskega nadškofa Missijo.

Balkaniziranje slovenske mladine. Prijatelj našega lista, je prejel od svojega sorodnika 18 let-

nega slovenskega fanta, ki je v Sloveniji končal maturo, pismo, ki je tipični primer raznarodovanja slovenske mladine v Titovih šolah. Fant, ki je komaj prišel iz slovenske gimnazije, ne zna več svojega materinega jezika ter piše v popačeni jugoslovanščini, seveda ne da bi se tega zavedal. Navajamo samo dva stavka iz njegovega pisma, kot primer kako ubogi slovenski fant po enem letu "južnjakovanja" pozablja svoj jezik in razumljivo, se s tem tudi odtujaše svojemu narodu: "Ko sem završil malo maturo, sem šel v vojnu geodetsku šolo, po završeni šoli sem dobil službu v Beogradu kuje (?) se sedaj nahajam. Po završetku šole sme unapredjen u čin vojnog činovnika in sedaj sem v uniformi. Civilne obleke našalost (?) nimam, kjer imamo pravo na nju . . ." Napake podčitali mi. Sodbo si naj napravi vsak sam. Kam to pelje?

Kidrič je na smrt bolan. Poklicali so celo specialista iz Londona. — Na VI. kongresu KPJ so doživeli nekoliko sramote. Obdolžili so Kominform, pa je zadeva v redu. Tito pravi, da bo v smislu kongresa začel z demokratizacijo režima v januarju. OF na Primorskem, Goriškem in Koroškem so obdolžili, da se preveč posveča nacionalnim vprašanjem in premalo množični organizaciji v socialističnem smislu. Torej ne preveč poudarjati narodnost, ta preveč loči od Italijanov in Avstrijcev. S tem se seveda odpovedujemo našemu življu.

Baje bodo tudi denarna sredstva odslej bolj pičila. Pravijo, da je dala Jugoslavija od leta 1945 do 1952 za propagando v Trst okrog 30 milijard dinarjev. Gotovi časopisi, tiskarne, lokali, hiše, organizacije, plačani štrajki, plačano uradništvo, vse to stane. Povrh pa ti delajo samo dokler so plačani, potem pa puste. Tako so sedaj v velikih skrbeh, če bodo res reducirali podporo.

Besednjakova nova stranka. Besednjak in njegovi baje mislijo za novo leto oklicati novo stranko: Slovensko ljudsko gibanje, ki pa bo seveda titofilsko, ker drugače itak ne more biti. Tako se bo uradno premaknilo iz desne malo na levo, iz leve malo na desno in socializem bo rojen.

Dva mariborska kanonika zaprta. Mariborska kanonika dr. Jožef Mirt in pa stolni župnik Msgr. Mihael Umek sta zaprta. Umek je bil obsojen na 2 leti. Zakaj, poročilo ne pove. V zaporih se še vedno nahaja tudi duhovnik Zdenko Lovše.

Blagoslovljen Božič in srečno novo leto 1953 — želi

Albert Schoener
FRIZERSKI SALON
(Barber shop)

1123 Wilcox St., Joliet

Blagoslovljen Božič

želi

Paul Laurich
GROCERY STORE

618 N. Broadway, Joliet
Tel.: 3-3351

Tisoč udeležencev na narodnem večeru

v Chicagu

Chicaški Slovenci so posebno lepo proslavili Zahvalni dan, ki je ameriški državni praznik. Tega dne se vsi Amerikanci zahvaljujejo Bogu, da jim je naklonil to deželo svobode in blagostanja. Slovenski radijski klub je za to priliko priredil veliko narodno veselico v Falcon Auditorium. Hotel je s tem nakazati svojo zvestobo in hvaležnost Ameriki, ki daje vse možnosti za svoboden razvoj slovenske kulture in slovenskih pesmi še prav posebej, kakor je to lepo omenil v svojem radijskem govoru, Mr. Frank P. Kosmach, Slovenec, ki je kot

mlad fant prišel v Ameriko, a je danes predsednik 20 milijonskega denarnega zavoda, St. Paul Federal Savings.

Večer ljubiteljev slovenskih pesmi je pričel ravnatelj chicaškega slovenskega radija, Dr. Ludvik Leskovar, v slovenščini in angleščini, a nato je Ed Blatnik predstavil po vsej Ameriki poznane Franceta Jankoviča in njegov orkester. Čeprav se nam, ki smo pred kratkim prišli iz starega kraja, dostikrat zdijo Jankovičeve slovenske melodije nekoliko preveč "poamerikanjene", mu moramo vseeno priznati, da je on

veliko napravil za ugled slovenskega imena v Ameriki. Ni dolgo od tega, ko je na enem izmed najbolj popularnem televizijskem programu Alfred Godfrey, od obale do obale v slovenščini zapel narodno pesem: Moje dekle je še mlado. Miljoni Amerikancev so tako slišali slovensko pesem. Jankovič je na televiziji tudi pojasnil, da je to slovenska pesem in ponosno pristavil: "I am Slovenian". Dobil je prvo nagrado ter njegov naslov "Ameriški kralj polk" je bil sedaj že četrtič potrjen na tekmi z najboljšimi ameriški orkestri. Znano je, da je on doslej izdal nad 200 gramofonskih plošč v založbi Columbia ter uređ kratkim zopet dve v slovenščini: Venček narodnih in Pod mojim okencem.

Med programom je udeležence pozdravil tudi univerzitetni profesor, Dr. John A. Zvetina, častni predsednik radijskega kluba, ki je vzpodbujal k nadaljnjemu kulturnemu delovanju Slovenske ure in Kluba.

Ta izredno uspeli večer je ponovno dokazal, da je slovenstvo v Ameriki še vedno živo ter da se je prav radijskemu klubu posrečilo povezati starejši rod naših prvih narodnih graditeljev v Ameriki, ki so z velikimi osebnimi žrtvami gradili cerkve, narodne domove, šole ter ustanavljali društva in banke preko mlade ameriško-slovenske generacije v katerih budi zanimanje za slovenstvo, do novo naseljenih Slovencev.

Chicaški slovenski radijo bo ob Božiču obhajal dveletnico svojega delovanja. V tem razmeroma kratkem času pa je mnogo doprinesel k poživitvi slovenske zavesti predvsem med mlajšo generacijo. Zadnja prireditev je bila krona teh uspehov, h katerim tudi mi iskreno čestitamo.

Janez Kos

POTVARANJE RESNICE ADAMIČEVO

Veliki chicaški tednik "New World" razkrinkuje zadnjo Adamičovo knjigo "The Eagle and the Roots". Med drugim povdarja, da Adamič proslavlja komunistično Titovo državo in njene "uspehe". V vprašanju verskega preganjanja pa Adamič sam sebe tolče po zobeh. Na eni strani ponavlja Titove laži o političnem delovanju duhovščine in verski svobodi, a na drugi strani sam priznava, da so v Sloveniji cerkve opustošene, mnoge v razvalinah ter da se duhovščina ne upa pojaviti na cestah v duhovniški obleki, ampak hodijo v civilnih oblekah, da se izognejo javnemu zasramovanju. Pisec dostavlja: "Ali to ni zadosten dokaz o tamkajšnji "svobodi"?"

Vsem številnim prijateljem po širnem svetu, zlasti onim v Argentini, Australiji, Braziliji in Canadi pošiljam iskrene božične pozdrave in najboljše novoletne želje!

MIRKO GERATIČ,
urednik Slov. Države

NAJUGODNEJŠE CENE IN HITRA ODPOŠILJATEV BOŽIČNIH PAKETOV!

COSULICH

Pošiljamo samo pakete, ki so carine prosti

Nekaj Standard paketov, ki so popolnoma prosti carine:

PAKET ŠT. 28\$8.90 PAKET ŠT. 96\$13.50

5 lbs. kave
5 lbs. riža
5 lbs. masti
5 lbs. sladkorja

10 lbs. sladkorja
10 lbs. riža
10 lbs. testenin
5 lbs. kave
5 lbs. bakalara

PAKET ŠT. 15\$12.90

20 lbs. bele moke
5 lbs. sladkorja
5 lbs. masti
5 lbs. kave
5 lbs. mila

PAKET ŠT. 100.....\$45.00

100 lbs. bele moke
30 lbs. testenin
30 lbs. masti
20 lbs. sladkorja
20 lbs. bakalara
10 lbs. riža
6 lbs. kave Ia
1 lb. čokolade
1 lb. kakava
1/2 lb. čaja
1/2 lb. popra v zrnju
2 lbs. t. mila "Palmolive"

PAKET ŠT 91\$13.75

22 lbs. sladkorja
11 lbs. riža
6 lbs. kave
1 lb. čaja
1/2 lb. popra v zrnju

PAKET ŠT 92\$14.50

10 lbs. sladkorja
10 lbs. testenin
10 lbs. riža
6 lbs. kave
2 kg kakava
1 lb. čokolade
1 lb. čaja

PAKET ŠT. 98.....\$37.50

100 lbs. bele moke
22 lbs. testenin
22 lbs. sladkorja
22 lbs. masti
11 lbs. riža
6 lbs. kave
4 lbs. pralnega mila
1 lb. t. mila "Palmolive"

PAKET ŠT. 95\$34.00

33 lbs. masti
33 lbs. testenin
22 lbs. sladkorja
11 lbs. riža
2 lbs. pralnega mila
1 lb. mila "Palmolive"
1 lb. čaja
1/4 lb. popra v zrnju
4 zav. "Noodle soup"

PAKET ŠT. 88.....\$12.90

20 lbs. bakalara

PAKET ŠT. 85\$6.50

6 lbs. kave
4 lbs. riža

100 lbs. NAJBOLJŠE BELE MOKE\$11.75

100 lbs. NAJBOLJŠE KORUZNE MOKE\$11.25

33 lbs. SVINJSKE MASTI\$12.25

Za vsak paket ali vrečo treba plačati 200 din poštne, ki pa jo lahko plačamo mi proti odškodnini \$0.67.

Vse blago odpošiljamo neposredno iz našega skladišča v Trstu in pride v roke prejemnika v roku 15 do 20 dni. Vse cene so mišljene franko prejemnik, s plačano prevoznino in zavarovanjem do zadnje pošte oziroma postaje. Jamčimo kot doslej za vsako delno ali popolno izgubo. Pakiranje in blago sta prvovrstna.

Za vse Vaše potrebe in obvestila glede pošiljanja vseh ostalih stvari, kot platna, tkanin, čevljev, vseh gospodinskih in osebnih potrebščin, šivalnih strojev, zdravil po receptu in paketov s hrano, sestavljenih po Vaši želji, se obrnite na

BRANCO COSULICH

392 Bay Str., Toronto, Ont., Canada, Tel.: EM 6-3877

Na vsa pisma odgovarjamo takoj! — Zahtevajte naše popolne cenike!

ENAKA CENA V USA ALI KANADSKIH DOLARJIH!

Naš glas v svobodnem svetu

Trst, sept. 1952.

Slovenski izseljenci in slovenski protikomunistični politični emigrantje imajo sorazmerno tako številni tisk, kakor najbrž nobena druga narodnostna skupina ne. K temu pomaga tudi dejstvo, da živi izven titovske železne zavese znatno število Slovencev na lastni zemlji: na Svobodnem tržaškem ozemlju, na Goriškem in Koroškem, ki imajo tudi precej najrazličnejših listov in publikacij, katere pa skoraj pretežno vzdržujejo s prispevki emigrantje in jih tudi mnogo naročajo in bero.

Spričo vsega tega je glas svobodnih Slovencev v svobodnem svetu močan in so tudi močno zastopane in poudarjene težnje vsega zaslužnjega slovenskega naroda po prostosti in samostojnosti.

Slovenskemu demokratičnemu tisku izven meja današnje Slovenije sta skupni dve stvari: prizadevanje za osvoboditev slovenskega naroda izpod komunističnega jarma in volja po zagotovitvi čim lepše in čim svobodnejše bodočnosti zanj.

Na splošno ta slovenski tisk v svobodnem svetu lahko razdelimo v dve skupini. V prvo spadajo listi, ki se zavzemajo glede slovenske bodočnosti za popolno neodvisnost slovenskega ljudstva v lastni narodni državi, prosti vseh zvez in pokroviteljstev, in tisti, ki ta prizadevanja dobrohotno spremljajo. Sem spadajo:

"SLOVENSKA DRŽAVA", glasilo gibanja na suvereno slovensko državo — ki izhaja v Chicagu.

Vestnik "SLOVENSKE NARODNE ZVEZE", organizacijsko glasilo istoimenske organizacije — mesečnik v Chicagu.

"SLOVENSKA BESEDA", mesečnik za književnost, pouk in zabavo, izhajajoč v Buenos Airesu.

"TABOR", po potrebi izhajajoči zbornik za umetnostna in politična vprašanja, ki ga v Trstu izdaja skupina svobodnih slovenskih razumnikov, živčih v Evropi.

"STVARNOST", neodvisna kulturno-politična revija v Trstu.

"NAŠA VEZ", glasilo "Straže", ki izhaja v Torontu.

"KOPRIVE", humoristični mesečnik v Clevelandu, ki je letos prenehal izhajati.

Listi, ki si slovensko bodočnost zamišljajo drugače, ali ki do tega vprašanja ne zavzamejo stališča, pa so naslednji:

"SLOVENIJA", glasilo "Slovenske katoliške skupnosti", štirinajstdnevnik, izhajajoč v Clevelandu.

"SVOBODNA SLOVENIJA", tednik za splošna slovenska vprašanja ter informacije, izhajajoč v Buenos Airesu.

"DEMOKRACIJA", glasilo Slovenske demokratske zveze v Trstu.

"DOMOVINA", po potrebi izhajajoče glasilo Slovenske demokratske stranke v begunstvu, v Kaliforniji.

"KLIC TRIGLAVA", neodvisen štirinajstdnevnik, izhajajoč v Angliji.

"KATOLIŠKI GLAS", versko-politični tednik v Gorici.

"AMERIŠKA DOMOVINA", dnevnik katoliških Slovencev v

Združenih državah, izhaja s priloga "Obzor" in "Kanadska Ameriška domovina" v Clevelandu.

"NAŠ TEDNIK — KRONIKA", glasilo Slovenskega narodnega sveta za Koroško, izhaja v Celovcu tedensko.

"VERA IN DOM", družinski mesečnik, izhaja v Celovcu.

"AMERIKANSKI SLOVENAC", glasilo kranjsko-slovenske katoliške Jednote, tednik, izhaja v Clevelandu.

"DUHOVNO ŽIVLJENJE", mesečnik v Buenos Airesu.

"NEDELJA", verski mesečnik

v Celovcu.

"GLAS SLOVENSKE DOBRODELNE ZVEZE", mesečnik Cleveland.

"NOVA DOBA", glasilo Ameriške bratske zveze.

"VREDNOTE", revija za znanost, umetnost in kritiko, izhaja v obliki zbornika v Buenos Airesu.

"ZAPISKI", glasilo književne skupine "Krog" v Clevelandu.

"NOVI SVET", mesečna revija. Izhaja v Chicagu.

"AVE MARIJA", verski list, izdajajo mesečno slovenski frančiškani v Lemontu.

"ZARJA", glasilo Slovenske ženske zveze, izhaja mesečno v Chicagu.

PISMO IZ CLEVELANDA

Zadnje nedeljo v novembru je imela koncert v S. N. D. na St. Clair Ave. sopranistka Glasbene Matice gdca. Carolyn Budan. Koncert je bil prav uspešen. Udeležba je bila sijajna — polna dvorana — kar dokazuje, da je pevka znana in priljubljena in pa da je bil koncert dobro organiziran. Za uspeh je potrebno oboje.

Spored je bil zares pester in bogat. Med drugim je pela skladbe G. Puccinija, E. Lampeta, G. Verdija, Ivana Zorman in J. Pavcica. Meni so najbolj ugajale Pri zibelci (E. Lampe), Ave Maria (Bailey), Indian Love Call (Friml), Pomlad (Ivan Zorman), Oj večer je že (Ivan Zorman), Koroška narodna Gor čez jezero in Pomladni glasovi (J. Strauss). Občinstvo je sprejelo njeno petje z razumevanjem in navdušenjem.

Na koncu je na splošno zahtevo dodala tri pesmi.

Pevka je imela zelo dobro zaslonbo v svoji klavirski spremljevalki Veri Milavec-Slejko, ki je podala tudi dve točki samostojno, namreč Debussyjevo Claire de Lune in Chopinov Waltz in C sharp minor. Njeno brezhibno predvajanje ji je prineslo navdušen aplavz. Tudi ona je morala dodati eno skladbo.

Mislim, da ni bilo nikomur žal, da je prišel na koncert.

Prosveta išče novega glavnega

urednika namesto Milana Medveška, ki bo prenesel svoje nedoločne talente iz uredništva v upravništvo tiskarne in lista. Kaže, da so v vodstvu SNPJ naposled spoznali, da velika usta in grd jezik ne nadomestijo zmožnosti in značaja.

V metropoli smo se politično čisto poamerikanili: dočim smo pred volitvami vlekli na dve strani, eni za Stevencima in drugi za republikanskega zastavonošo, zdaj vsi hvalimo gen. Ika Eisenhowera. In vse kaže, da nikdo ne pričakuje sodnjega dne zato, ker je bil izvoljen za predsednika general. Saj se ni to zgodilo prvič!

To le prekrščevanje Titove komunistične partije v ljudsko socialistično zvezo, ka-li, je res otročja politična poteza. Hostarski maršal zaradi mene lahko prekrsti svojo komunistično bando v "bratovščino sv. Frančiška" ali "Marijino družbo", toda njenega razbojniškega značaja s tem ne bo niti najmanj spremenil. Kar je glavno, svet — z Ameriko vred — to dobro razume.

Slovenska Država ni brez prijateljev v Clevelandu. Ko je bil v septembrski številki objavljen moj dopis, mi je več tukajšnjih rojakov, "starih" in "novih" telefonično čestitalo. "Le tako na-

prej!" so me bodrili. Tem in vsem drugim prijateljem S. D. svetujem, da vključijo v svoje "novoletne resolucije" točko, da prihodnje leto ne bodo zamudili nobene priložnosti, ki se jim bo nudila, da poagitrirajo za Slovensko Državo in ji pridobijo novih naročnikov.

Radoveden sem, kako so se počutili "tovariši" pri Prosveti, Enakopravnosti, Glasu Naroda, Sansu itd., ki so se nekoč tako navduševali za "ljudske demokracije" od Triglava do Vladivostoka, ko je komunistična "ljudska pravica" obesila Rudija Slanskega in deset "protimarksističnih sozarotnikov, ki so bili še pred kratkim med glavnimi stebri sovjetske oblasti na Češkem? To vem, da se jim je dobro zdelo, da žive v "degenerirani kapitalistični Ameriki", kjer jih ne more doseči dolga roka sovjetskega nasilja ... Pa na svidenje!

Ivan Jontex

Iz Chicaga in okolice

Obeta se nam izredni glasbeni užitek. V nedeljo 25. januarja bo slovesna otvoritev in blagoslovitev novih uradnih prostorov Slovenske ženske zveze na 1937 W. Cermak Road v Chicagu. Dopoldne bo maša in blagoslovitev, popoldne ob 3. uri pa koncert v novi cerkveni dvorani, na katerem bodo nastopili priznani pevci Glasbene Matice iz Clevelanda Mr. Edvard Kenick, Mrs. Josephine Petrovich, Mr. Tone Šubelj, spremljal pa jih bo pesnik in skladatelj Ivan Zorman. Kakor smo informirani, bo maja prih. leta priredila v Chicagu koncert tudi odlična sopranistka Glasbene Matice, gdca. Carolyn Budan.

Za 10 letnico poroke Mr. Otmarja in Anice Tašner, so jima priredila hčerka Štefka in številni prijatelji v Golenkovi gostilni prijetno presenečenje. Bila je prijetna domača družba, ki se je odlično zabavala.

Slovensko Miklavževanje v Chicagu. Kaj takega pa še ni bilo v slovenski chicaški naselbini. V okvirju Lige kat. slov. Amerikancev je bila prvič podana znana Gerzincičeva opereta "Miklavž prihaja". Trume nebeških krilatcev so s petjem in rajanjem napovedale prihod sv. Miklavža, nebeška obrtnika, čevljar Krišpin (Filip Stanovnik) in krojač Gerald (Frank Sevcnikar) sta povedala, koliko skrbi sta imela s šivanjem obleke in čevljev, sv. Peter (g. Mašič) pa je bil ves v skrbah nad nebeškim direndajem, katerega delajo angeljci in radi ekspedicije sv. Miklavža na zemljo. Peklenski zbor s samim poglavarjem Luciferjem (Tone Guštin), je podal sliko pekla in peklenške "mitinge", Škratulin in Kosmatin (mladi Fišinger in Košak), pa sta bila odlična nadebudna peklenška rogačka, zapela sta tako lepo, da bi peklenščkom tako lepe viže nikakor ne pripisal. Pa tudi vso ostalo peklenško svojat je naš novi organist g. dr. Fišinger dobro zdresiral, da je pela kot po notah. Vse pa je razveselil sv. Miklavž (dr. Leskovar), ki je znal slovensko in angleško. Imel je poln koš vsakovrstnih daril za majhne in velike otroke. Bilo je mnogo veselja, pa tudi zabave.

Družabni večer Slovenske Narodne Zveze. Na Martinovo nede-

ljo 16. novembra je priredila Slov. Nar. Zveza v Chicagu svoj prvi družabni večer. Vsi člani, pa tudi mnogi drugi naši prijatelji so prišli ter se prav dobro zabavali ob zvokih harmonike g. Joe Gomi-larja. Za pevske točke sta poskrbeli Štefka Tašnerjeva in Mihaela Arko; Filip Stanovnik je tudi dodal svoj dežel z dvema kupletoma, Ciril Pfeifer, bivši član ljubljanske Drame pa je podal dve uspeli recitaciji. Razume se, da so naše gospe in gospodične gostom tudi postregle s čajem, poticami in sendviči. Upamo, da bo SNZ še priredila kakšno podobno prireditev.

Božičnica šolske mladine pri sv. Štefanu bo v nedeljo 21. decembra popoldne. Otroci bodo pripravili lep božični program.

CHICAGO —

Mr. Anton Grdina iz Clevelanda bo kazal slike. Že danes opozarjamo vse Slovence v Chicagu na prireditev Slov. Narodne Zveze, ki bo v nedeljo 18. januarja v cerkveni dvorani pod cerkvijo sv. Štefana. Mr. Anton Grdina, ki je bil letos v stari domovini ter je med potjo obiskal tudi Koroško in Goriško, bo kazal filmske slike iz tega potovanja ter predaval o svojih vtisih. Ko je bil g. Grdina v Torontu, Canada, so bili vsi, ki so slike videli, nad vse zadovoljni. Zato vabimo že danes vse zavedne Slovence, da si zapomnijo datum: V nedeljo 18. januarja, ob 5. uri popoldne vsi na prireditev Slov. Narodne Zveze. Del čistega dobička bo šel v korist Katoliškega doma v Gorici.

JOLIET, ILL. —

G. Anton Grdina bo prišel s svojimi filmskimi slikami o stari domovini, ki so res krasne, tudi v Joliet. Predavanje bo v ponedeljek 19. jan. ob 7. uri zvečer v St. Joseph's Hall v Joliet. Tudi tukaj bo šel del čistega dobička za Katoliški dom v Gorici. Jolietčani, napolnite dvorano ta večer. G. Grdina je poznan kot dober predavatelj.

DARUJTE ZA KATOLIŠKI DOM V GORICI. Darove sprejema uprava "Slov. Države"!

SLOVENSKI RADIO V CHICAGO

Prav iz osrčja velike Amerike, Vas vsako soboto ob pol štirih pop. pozdravi s postaje W H F C

slovenska beseda in pesem

Svoje želje in naročila pošljite na naslov:

DR. LUDVIK LESKOVAR
820 No. Wabash Ave.
Tel.: DELaware 7-8515
CHICAGO 11, ILLINOIS

Naše geslo bodi: V vsako hišo mesečnik "Slovenska Država"! Vsak pripadnik slovenske državne ideje naj pridobi vsaj enega novega naročnika!

Blagoslovljen Božič in uspehov polno novo leto 1953 želi vsem sodelavcem, naročnikom in čitateljem Konzorcij Slovenske Države!

Mirko Geratič, urednik.

Položaj beguncev v Evropi

Pod tem naslovom bo predaval dr. Štefan Falež na sestanku Slovenske Narodne Zveze v Chicagu, v nedeljo 21. decembra ob 5. pop. v dvorani pod cerkvijo Sv. Štefana. Vabljeni!

Christmas Sale

You Cannot Find Better Values Anywhere!

Gift COUPON

51 Gauge - 15 or 30 Denier, Full Fashioned

NYLON HOSE - 83c Pair

Values to \$1.35 Hose With This Coupon. In all wanted colors. Sizes 8½ to 10½.

SAVE 52c ON EACH PAIR

Bring This Coupon With You

Gift COUPON

30 STAMPS FREE!

With a Purchase of \$1.00 or Over In Addition To the Regular Stamps You Receive With Your Purchase.

SAVE OUR STAMPS

Bring This Coupon With You

Gift COUPON

MEN'S FLANNELETTE

PAJAMAS - \$2.48

Regular \$2.98 Values

Fancy Stripe in Slipover or Button Styles in Sizes A to D

SAVE 50c ON THIS GIFT!

Bring This Coupon With You

Gift COUPON

Regular \$1.59

BABUSHKAS - 96c Each

Large selection of attractive colorful patterns and designs.

SAVE 63c ON THIS GIFT!

Bring This Coupon With You

Gift COUPON

CANNON

BATH TOWELS - 39c

Attractive, colorful pastel plaid patterns... absorbent and fluffy... large size. A Big Value at this Price!

SAVE 20c ON THIS GIFT!

Bring This Coupon With You

Gift COUPON

Women's Regular \$1.98

SLIPS - \$1.59

With This Coupon

Excellent quality Rayon Crepe Lace or embroidered trims. Pastel colors. Sizes 32 to 40.

SAVE 39c ON THIS GIFT!

Bring This Coupon With You

A Gift Every Man Wants

MEN'S SHIRTS - \$2.98

Special Values

A large selection of white or colorful patterned broadcloths, full cut sizes 14 to 17.

An ideal Christmas Gift!

MEN'S WARM

BATH ROBES - \$4.98

Beacon robes—attractive patterns in blue or maroon. Small, medium, large sizes.

You'll get a warm reception with this gift.

A PRACTICAL GIFT

MEN'S PAJAMAS - \$2.98

Regular \$3.98 Value

Fast color Broadcloths in attractive patterns. Cut full and roomy. Sizes A - B - C & D. — Pair

BOYS GIFT SHIRTS - \$1.98

Large selection of Sport Shirts, any kind of a Shirt your boy wants is here, at only

BOYS' TIES - 59c

Attractive colorful patterns in ready tied or four hand styles in gift box at

BOYS' LONGIES - \$4.59

Navy Thick Sox, corduroy, perfectly tailored. In sizes 8 to 16 — pair at

We're Playing Santa Claus Early This Year!

For many years we have been making customers happy at Christmas time. This year we are giving you genuine price reductions to make your dollar go farther when you need them most... just before Christmas!

SAVE \$2.50 — Reg. \$7.50 COLD

WAVE - \$5.00

Your Favorite Permanent Waves styled in the newest modes. Our expert operators will suggest a wave best suited for you.

SHAMPOO and FINGER WAVE, \$1.00 Saturdays \$1.25

For Appointment Call VI. 7-8267

CHILDREN'S Haircutting up to 12 yrs. 75c Men's Haircutting by Expert Barbers

Women's GLOVES - Pair \$1.00

Smart and dressy in brown or black Suede Jersey. Sizes 6½ to 8½.

Women's \$2.98

SLIPS - \$2.59

Multifilament and other fine slip materials. Gorgeous styles, lace tops and bottoms. — Others embroidered in tailored styles. Sizes 32 to 44.

Women's \$4.98

GOWNS - \$3.98

Beautifully styled, in tailored or lace trimmed rayon, pastel shades. Sizes 32 to 40.

Women's \$5.98

PAJAMAS - \$3.98

Perfectly tailored... attractively styled. A large selection to choose from. While they last!

A Bag Full of Cheer —

Women's PURSES - \$2.98

Attractively styled and beautifully fitted simulated leathers in black or brown colors. Large selection of styles to choose from. A Real Value.

TRIKRYL'S

DEPARTMENT STORE

2110-14 W. CERMAK ROAD